

Gedragscode INOVAT Professionals

Inleiding

Van elke professional wordt gevraagd dat hij de waarden, die hij in zijn beroep dient en de daar aan ten grondslag liggende beginselen, in zijn praktische handelen weet te verwezenlijken. Een gedragscode geeft in grote lijnen aan hoe dit moet gebeuren. Een gedragscode kan daarom omschreven worden als de richtlijn voor wat in de betrokken beroepsgroep en in de maatschappij beschouwd wordt als professioneel gedrag. Een gedragscode is niet alleen een referentiekader voor de beroepsgenoten, maar ook een referentiekader voor allen die met deze beroepsgroep te maken krijgen. De code verduidelijkt en versterkt de positie van alle betrokkenen.

De INOVAT professional houdt zich bezig met personen die arbeidsgehandicapt zijn of dreigen te worden.

Hij kan daarbij de volgende werkzaamheden verrichten op het gebied van “mens – werk afstemming”:

- het onderzoeken van de reïntegratiemogelijkheden van werknemers bij de eigen werkgever en van zelfstandigen in hun eigen bedrijf en het adviseren hieromtrent
- het initiëren van voorzieningen (waaronder begrepen scholing) of aanpassingen, die strekken tot behoud, herstel en/of bevordering van de arbeidsgeschiktheid
- het bemiddelbaar maken van personen met een arbeidshandicap
- het bemiddelen van arbeidsgehandicapten naar arbeid

De professional verricht een maatschappelijke taak, waarbij het belang van derden op de voorgrond staat. In zijn beroepsuitoefening handelt hij binnen het kader van de wet, de uitvoeringsregels en volgens adequate professionele en ethische normen. De gedragscode draagt bij aan de kwaliteit van het handelen en vergroot daardoor het vertrouwen in de professional.

Voorliggende gedragscode is gebaseerd op het geldende recht. Er is gezocht naar aansluiting bij andere codes. Tevens is er getracht om de code volledig en beknopt te houden, met voldoende ruimte voor een persoonlijke vormgeving.

De gedragscode is een richtlijn voor het gedrag van de professional. In de eerste paragraaf staan algemene gedragsregels, die de basis zijn van het handelen. In de tweede paragraaf staan de specifieke gedragsregels voor de directe relatie met de cliënt. In de paragrafen drie en vier staan de overige regels betreffende de relaties met derden, die eveneens de cliënt ten goede komen.

Algemene bepalingen

De INOVAT professional:

1. is voor het professionele handelen gehouden aan deze gedragscode
2. accepteert geen opdrachten, waarvan hij weet dat deze in strijd zijn met deze gedragscode
3. is verantwoordelijk voor het professionele handelen en zorgt er voor, voor zover dat in zijn vermogen ligt, dat diensten en de resultaten van het beroepsmatige handelen niet worden misbruikt
4. handelt overeenkomstig de eisen, die aan hem op grond van het beroep en individuele deskundigheid mogen worden gesteld.
5. verricht geen handelingen waarvoor hij de deskundigheid mist
6. is bereid met andere deskundigen samen te werken en schakelt deze zo nodig in
7. neemt de grenzen van zijn deskundig handelen in acht en onthoudt zich van uitspraken waarvoor hij de deskundigheid mist.
8. is bereid zich over gedrag en professionele handelen te verantwoorden en richt zijn handelen daarop in. Hij verantwoordt zich onder andere door motivering naar cliënt, collega's, uitvoeringsinstelling, maatschappij en rechter.
9. houdt zijn vakkennis en vaardigheden op peil, onder andere door deel te nemen aan na en bijscholingstrajecten. Hij levert, waar mogelijk, een bijdrage aan de ontwikkelingen van het vakgebied. De professional is bereid om nieuwe collega's en stagiaires in te werken, te coachen en te begeleiden.
10. vermijdt gedragingen, die de beroepsgroep kunnen schaden.

Relatie professional – cliënt

De INOVAT professional:

1. benadert de cliënt met algemeen gangbare voorkomendheid en respect. Onder cliënt wordt verstaan: “ die natuurlijke persoon, die arbeidsgehandicapt en / of arbeidsongeschikt is of dreigt te worden, ten opzichte van wie de professional werkzaamheden verrichten”.
2. is zich bewust van zijn specifieke positie ten opzichte van de cliënt en vermijdt elk misbruik van deze specifieke positie. De professional is zich er van bewust dat de cliënt in de regel niet op vrijwillige basis met hem te maken krijgt en dat zijn oordeel materiële en immateriële consequenties kan hebben.
3. geeft duidelijke informatie over zijn positie en bevoegdheden, aard, inhoud en doel van de werkzaamheden, het daarmee gemoeide tijdsverloop, en mogelijke consequenties voor de cliënt. Hij wijst de cliënt op de mogelijkheden van klachtenprocedures, bezwaarprocedures en beroepsprocedures.
4. rapporteert op heldere en zakelijke wijze de uit de beroepshandelingen voortvloeiende relevante bevindingen en de gronden waarop de conclusies berusten. Hij verifieert, voor zover dit mogelijk is, de gebruikte gegevens.

Hij informeert op verzoek de cliënt over de verwerking van de gegevens ten behoeve van de rapportage. Hierbij wordt nagelaten ontorechte verwachtingen te wekken over de uitkomst van het onderzoek. Zowel in het belang van de cliënt als de professional moeten de relevante gegevens, benodigd voor het advies, geverifieerd worden. De professional kan het rapport ter beschikking stellen van de cliënt.

5. respecteert de autonomie van de cliënt. Hij geeft hem voldoende ruimte om zijn problematiek toe te lichten, zelf keuzen te maken of beslissingen te nemen. Hij wijst de cliënt daarbij op de consequenties van zijn keuzen.
6. houdt in voldoende mate functionele distantie tot de cliënt. De professional stelt zich betrokken, maar tegelijk objectief op.
7. onthoudt zich van verbale of lijfelijke intimiteiten, en van gedragingen die als intimidatie kunnen worden uitgelegd.
8. neemt in overleg met de cliënt passende maatregelen, wanneer de dialoog met de cliënt volgens hem of de cliënt onvoldoende is. Bijvoorbeeld door het inschakelen van een tolk of overdracht aan een collega.
9. sluit een professionele relatie met de cliënt pas af indien voor de cliënt duidelijk is welke volgende stap genomen zal worden. Hij deelt het vervolg van de behandeling aan de cliënt mee.
10. In het belang van de privacy van de cliënt zal de professional het onderzoek beperken tot het verzamelen van uitsluitend informatie, welke dient voor de noodzakelijke oordeelsvorming voor de beantwoording van de vakgerichte vraagstelling. Sommige vragen kan de cliënt ervaren als een aantasting van zijn privacy en integriteit. Mocht zoiets geïndiceerd zijn voor de beantwoording van de vakgerichte vraagstelling, dan legt de professional dit aan de cliënt uit. De indicatie voor zodanige vraagstelling vermeldt hij in het dossier.
11. respecteert de weigering van de cliënt om aan onderdelen van het onderzoek mee te werken. Samen met de cliënt zoekt hij naar een oplossing. Is dit niet mogelijk, dan wijst de professional de cliënt op eventuele consequenties. Een cliënt kan om hem moverende redenen bepaalde informatie willen achterhouden. De professional zal primair zoeken naar een adequaat alternatief (bijvoorbeeld overleg met de verzekeringsarts of de werkgever; doorverwijzing naar een collega). In de rapportage motiveert hij het gekozen alternatief nader.
12. accepteert de aanwezigheid van door de cliënt aan te wijzen derden, tenzij het onderzoek daardoor onevenredig wordt bemoeilijkt. Zo nodig wijst hij er op dat een dialoog tussen hem en de cliënt, buiten aanwezigheid van derden, voor de objectiviteit van het onderzoek nodig kan zijn.
13. vraagt gericht toestemming aan de cliënt wanneer derden, op verzoek van de professional, tijdens het gesprek aanwezig zijn. “Gericht” houdt in dat de professional, tijdens het vragen van de toestemming, ook uitlegt wat het doel van de aanwezigheid is.
14. ziet af van de gevalsbehandeling van cliënten met wie hij uit andere hoofde een relatie heeft. Hierbij wordt gedacht aan familie, vrienden, kennissen, zakenrelaties, en dergelijke.

15. neemt nimmer geschenken of diensten aan van of namens de cliënt, met wie hij een functionele relatie onderhoudt. De positie van de professional rechtvaardigen dit standpunt, omdat elke schijn vermeden moet worden dat de oordeelsvorming daardoor te beïnvloeden zou zijn. Indien weigering van kleine attenties als kwetsend zou worden ervaren, dient de professional hiermee prudent om te gaan.
16. die voor het onderzoek inlichtingen over de cliënt inwint bij derden, verzoekt hiervoor toestemming aan de cliënt. De toestemming kan achterwege blijven indien de derde op grond van wettelijke voorschriften verplicht is om inlichtingen te geven. De cliënt wordt in dat geval wel op de hoogte gebracht. De professional kan in voorkomende gevallen gebruik maken van een machtiging.

Relatie INOVAT professional – derden

De INOVAT professional:

1. laat zich tegenover derden nimmer laatdunkend uit over de cliënt. Derden zijn: allen, die met de cliënt in verband met zijn dreigende arbeidshandicap en / of arbeidsongeschiktheid in een functionele relatie staan.
2. laat zich ten opzichte van de cliënt nimmer uit over gedragingen en professionele kwaliteiten van derden. Indien de cliënt kritiek uit op derden, verzoekt de professional hem dit rechtstreeks met hen op te nemen.
3. is – met inachtneming van de geheimhoudingsplicht en de regelingen betreffende de bescherming van de privacy – naar derden bereid tot openheid en communicatie over zijn eigen handelen en dat van anderen.
4. draagt gegevens uit de rapportage alleen over aan derden, indien uit zijn taak de noodzaak tot die overdracht voortvloeit. De professional draagt uitsluitend gegevens over, die relevant zijn voor de derde. De professional zal echter in voorkomende gevallen gegevens uit het rapport ook hanteren in onderhandelingen met derden (bijvoorbeeld bij het bewerkstelligen van een opleiding of arbeidsintegratie). Zo nodig past hij de rapportage aan voor dit doel. De professional dient voor zover mogelijk na te gaan dat van het rapport een juist gebruik wordt gemaakt.
5. neemt nimmer geschenken of diensten aan van, of namens, derden met wie hij een functionele relatie onderhoudt. De positie van de professional rechtvaardigen dit standpunt, omdat elke schijn vermeden moet worden dat de oordeelsvorming daardoor te beïnvloeden zou zijn. Indien weigering van kleine attenties als kwetsend zou worden ervaren, dient de professional hiermee prudent om te gaan.
6. volgen de regels en aanwijzingen op, tenzij deze in strijd zijn met de professionele beroepsopvatting. De professionele beroepsopvatting is reeds gedeeltelijk uitgekristalliseerd in bijzondere wetgeving, standaarden, codes, protocollen en richtlijnen, of in wat algemeen gangbaar geacht wordt en zal zich naar verwachting verder ontwikkelen.
7. De werkgever is verantwoordelijk voor het creëren van werkomstandigheden, waarin de professional conform de gedragscode kan werken. De professional of zijn vertegenwoordiger voert zo nodig overleg met de werkgever, indien hij meent zijn beroep onder de gegeven arbeidsomstandigheden niet conform de gedragscode te kunnen verrichten.